

Posudek oponenta diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Kateřina Brožová

Název práce: Využití filmu a beletrie ve výuce jako možnost ovlivňování postojů žáků.

Vedoucí práce: Hana Kasíková

Oponent práce: Josef Valenta

Technické parametry práce:

Počet stránek textu: 109 + přílohy

Počet titulů v seznamu literatury: 43

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4
---	---	---	---

X			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X	(X)		
---	-----	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

X	X		
---	---	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

	X		
--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

X	X		
---	---	--	--

~~Využití nevýzkumných praktických zkušeností~~

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

X			
---	--	--	--

Vyváženost a logická souvislosti teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

X			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

X	X		
---	---	--	--

Klady, nedostatky, celkové hodnocení práce + Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Maje roli „opponenta“, budu se snažit jí dostát. Budu postupně komentovat text tak, jak ho budu číst („čtenářský deník“ ...). Co uvidím pro diskusi při obhajobě, to opatřím v níže ležících komentářích symbolem **?**. (U obhajoby pravděpodobně nedojde na všechny otazníky...)

K teoretické části:

– část 1.1: Nevadilo by mi, kdyby autorka oddělila graficky výrazněji definování postoje obecně od předsudků a stereotypů, které jsou již skutečně specifickými variantami téhož ...navíc variantami založenými na různých definičních principech. Tuto poznámku píšu proto, že při prvním čtení se mi primárně jevilo, že postoj, stereotyp a předsudek jsou v kapitole nazírány souřadně ...

– s. 11: Ad: „ ... stereotypy jsou neoprávněnými generalizacemi.“ Dovoluji si poněkud nesouhlasit. Mohou být, ale nemusí tomu tak být nutně.

– Celkově bych zřejmě věnoval větší péči vymezení těchto klíčových kategorií (či „proměnných“ atd.) práce. Je škoda, že autorka nepřidá ještě zmínku o spíše kognitivní podstatě stereotypu ve srovnání s obvykle výraznější afektivní bází předsudku (aniž by byla tímto bagatelizována kognitivní složka předsudku - procesy „kategorizace“ atd.). Nebo explicitně o tom, že stereotyp se může opírat o „skutečně existující skutečnosti“.

– Ještě k části 1.1. Předběžně přepokládám, že cílem pedagogických intervencí, k nimž se postupně v práci dočtu, není jen změna postoje, ale též změna chování ... bez toho by byla změna postoje poněkud bezzubá (i při vědomí obtížnosti takového úkolu).

– A pak bych ocenil, kdyby autorka věnovala větší pozornost právě tématu konsistence postoje a chování!

– 1.1.5: Aha, takže již se přechází specificky k postojům vůči různým etnikům? ... ne.

– s. 20+: A ani vysoké školy nezareagovaly ...

– s. 22: Ad: „Cílem této části je tedy představit lekce splňující výše zmíněná kritéria...“.

Která máte na mysli ?

– Rozumím tedy dobře, že „pokusné“ lekce autorka sama nerealizovala ?

– Ad: 2.3.2 - Proč tu nejsou formulované edukační cíle? ? ... mimochodem, dosti neuralgický bod práce mnoha učitelů ...

A dětem ... jsou cíle sděleny? ?

– s. 41: ... doporučuji spíše „ročník“, než třídu ... ☺

Mimochodem, zajímala jste se o charakteristiky těchto žákovských skupin?

– Tato položka dotazníku „Sám/sama dělám vše pro to, aby se nikdo kolem mě necítil odstrčený./ Sám/sama budu dělat vše pro to, aby se nikdo kolem mě necítil odstrčený.“ (atd.) má zjišťovat to, co lze na s. 23 považovat za jakési obecné vyjádření jednoho z úkolů lekcí, který zní „odbourání nejzákladnějších chyb v jednání a chování“? Pokud ano, tak Vám jen toto bohužel pro diagnostiku onoho odbourání chyb (atd.) mnoho nepřinese. Ale nešť.

– s. 47: Vyjádření cílů tady už lepší. ☺ ... ale pro učitele opět ne ...

– s. 59: Hm, 9. ročník, ano ... lekce ale opravdu není lehká ...

+ ad: „ ... (tedy alespoň v její deklarované verzi). ...“. Ano, správná poznámka.

– s. 64: Cíl tu sice je, ale nebylo by od věci ho lépe didakticky zpracovat.

– s. 82: Cíl(e) ... takže - co by vlastně měli umět, „až půjdou domů“? ?

– s. 97: Ad: „zralost sedmáků“ ... jsem si říkal, když jsem to četl, zda je to opět pro devítky ... „Dramaturgie“ lekce je skutečně poměrně složitá. Nebylo by tu od věci pevněji držet jednu základní „motivickou“ linku a resignovat na další četná témata, která se tu nabízejí. V tomto případě to ale sám použitý film nepochybně opravdu neusnadní.

– Diskuse: Tvrzení zde uváděná ... nu, nepochybně (čili: odhaduji) míří do černého, ale raději bych je považoval za nové otázky pro výzkum, než za odpovědi ...

– Přesahy do OSV neuvádíte. Proč? ?

Σ: To, co autorka dělá pro edukaci v oblasti změny postojů, je práce značná a záslužná. Ta je na jedničku.

Pokud jde o diplomku: K teoretické části jsem už psal komentáře výše. V popisech lekcí někdy „není snadné se snadno zorientovat“. U „dramaturgie“ lekcí by stálo za to zrevidovat zaměření na hlavní téma a důležitost témat jiných. Další komentáře viz výše. Výsledky jsou nadějně a zajímavé. Práci jako takovou vidím spíše na poctivou dvojku.

Doporučení k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum: 17. VIII. 2019

Josef Valenta